

Za tem uvodom pokazal nam je g. poročevalec, kako se riše zemljevid šolske občine, posebno, kako se s pomočjo pantographa lahko izdela v večji ali manjši meri in kako se izdelujejo pridvižni zemljevidi. Na željo skupščine obljubil je g. poročevalec, da bo poslal svojo res izborno razpravo Uč. Tovariš-u v ponatis.*)

O preureditvi učnega načrta za realije za jednorazrednice, kateri se je sestavil iz načrtov posameznih skupin učiteljev-jednorazredničarjev, poročal je g. F. Marolt. Po nasvetu g. Malenšek-a premenil se je načrt še toliko, da se tvarina nazornega nauka v nižji skupini po tednih ujema, t. j. da učitelj, ako hoče, lahko oba oddelka ob jednem neposrednje poučuje; premembe glede tvarine bile so neznatne.

O poročilu odbora za oceno otroških spisov je poročal g. V. Burnik; prišli so na vrsto samostojni nasveti in sicer stavil je g. F. Marolt naslednja:

1. Deželni šolski svet naj izda in založi ročne zemljevide občine, okraja, dežele in države v uporabo učencem ter stenska zemljevida Kranjske in Avstrije — vse v slovenskem jeziku.

2. Predložil je vzorec tiskovine, katero naj bi deželni šolski svet dal ponatisniti in bi služila vodstvom ljudske šole za medsebojno poročilo pri takih učencih, ki se preselijo v drugo šolsko občino; resoluciji je zbor pritrdil.

Izmed četverih volitev omenim le volitev dveh zastopnikov v c. kr. okrajni šolski svet za prihodnje šestletno dobo, katerim sta bila izvoljena gg. Tomo Petrovec in Franc Trost.

Po dovršenih volitvah ogovori g. predsednik še jedenkrat skupniščarje, zahvaljuje se za pazljivost pri obravnavi posameznih točk vspeveda ter priporoča, da naj se učiteljstvo vedno zaveda pri vsem svojem delovanju svojega vzvišenega stanu ter da vedno dolžnosti istega vestno izpolnjuje, da si tako pribori veljavo, kateri je naš presvetli vladar podal temelj s sedanjimi šolskimi postavami. S trikratnim „Slava“ Nj. Veličanstvu presvetlemu cesarju završi zborovanje.

Po končanem zborovanju imeli smo skupni obed v gostilni g. Levca. Pri obedu napije g. nadzornik slogi med učiteljstvom. Veseli ga, da je učiteljstvo kamniškega okraja tako složno in delavno. Obžaluje pa, da zgubimo dve posebno delavni moči g. J. Janežič-a in L. Stiasny-ja. G. J. Janežič zahvali se g. nadzorniku na laskavem govoru ter pravi, da je gotovo g. nadzornik največ pripomogel, da je učiteljstvo kamniškega okraja tako delavno ter izreka željo, naj bi bil še za dobo daljnjih 6 let imenovan našim šolskim nadzornikom. V to ime zadonel je trikratni navdušeni „Živijo“ izvrstnemu šolniku in ljubljenu nadzorniku.

Peški.

V e s t n i k.

Imendan presv. cesarja se je vršil dne 4. t. m. v Ljubljani po navadnem običaju. V stolni cerkvi je bila slovesna služba božja. Po raznih družih cerkvah se je pa zbrala šolska mladina pod nadzorstvom učiteljstva ter goreče molila k Vsegamogočnemu: „*Bog ohrani, Bog obcari nam cesarja, Avstrijo!*“

Osobne vesti. G. Ludovik Fetti-Frankheim, učitelj na trirazrednici v Knežaku je imenovan učiteljem na petrazrednici v Postojni. Začasno so nameščeni: g. Francišek Borštnik, izprašan učiteljski kandidat, na 4. učnem mestu v Postojni; gđc. Antonija Augustin, pomožna učiteljica na c. kr. občni ljudski in meščanski šoli za deklice v Trstu, na 4. učnem mestu v Vipavi; gđc. Pavla Kren, izprašana učiteljska kandidatinja na 3. učnem mestu v Knežaku; gđc. Murica Mahorčič, učiteljica v Poviru, na 2. učnem mestu v Šturji. G. Gorjup Alojzij, izprašan kandidat, je dobil začasno II. učno mesto na Trati.

Preskušnje učne sposobljenosti za občne ljudske in meščanske šole se bodo pričele v Ljubljani dne 5. listopada t. l. Pravilno opremljene prošnje (glej Uč. Tov. t. l. št. 8. str. 127!) za priпуск k preskušnji je vložiti predpisanim pōtem do dne 28. t. m. pri ravnateljstvu c. kr. izpraševalne komisije za občne in ljudske šole v Ljubljani.

Popravek k št. 19. „Učit. Tov.“ str. 293. V „Razvrstitvi učnih ur“ naj se bere v II. oddelku sredo popoldne od 2–3, drugē pol ure „Risanje“ mesto „Pisanje“. F. F. L.

*) Prosimo. Ured.

Gosp. Flor. Rosman-u, učitelju v Krškem, podelilo je kupčijsko ministerstvo privilegij za njegovo šolsko klop, na kar vse sl. okrajne in krajne šolske svete, kakor tudi prijatelje šole nujno opozarjamo. Klop je sestavljena po najnovejšem zistemu in od higienikov in tehnikov kar najbolje ocenjena; vsled tega pričakujemo, da jo slavni deželni šolski svet priporoči v napravo vsem šolam. Original je razstavljen v permanentni šolski razstavi v Krškem.

IZ kamniškega okraja. 25. vinotoka bode zborovalo učiteljsko društvo tega okraja v Kamniku. Ob 10. uri dopoldne bode v Tunjicah maša za pokojnim učiteljem Ivanom Ferlanom in odkritje spominka, kateri mu je postavilo društvo. — Ob 2. uri popoldne zborovanje se sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo blagajnikovo. 2. Volitev novega odbora. 3. Nasveti. Učiteljstvo naj se blagovoli tega zborovanja polnoštevilno udeležiti. — Učiteljem pevce se naznanja, da se bode pri maši pela: „Črna maša v spomin Mart. Slomseku“, na grobu pa: „Blagor mu, ki se spočije“. — Kdor želi not, naj se obrne na g. Toman. Zaradi skupne pevske vaje naj se blagovole pevci zbrati napominjani dan ob 8. uri zjutraj v kamniški šoli.

Cesar v Levovu. V Levovu so defilovali pred cesarjem učenci vseh ondodnih ljudskih šol. Bilo jih je okoli 7000. Ta prizor je jako razveselil Njegovo Veličanstvo, ki je rekel smejljaje, da je ta „parada“ jedina svoje vrste. Cesar je prisostoval položanju zaključnega kamna vseučilišča in otvoritvi medicinske fakultete. — Ljudstvo je prirejalo Nj. Veličanstvu prirsčne ovacije.

Za učiteljski konvikt je daroval g. Štefan Primožič, učitelj v Postijini 5 K. Hvala!

Deželni šolski svet štajerski je na predlog okrajnih šolskih nadzornikov sklenil, da se po ljudskih šolah risanke s pikami ne smejo več rabiti.

Na goriško žensko učiteljsiše je letos na novo vstopilo 34 slovanskih in 50 italijanskih pripravnic.

Učiteljske spremembe na Tolminskem. G. J. Velikonja v Cerknem je šel na šestmesečni dopust; nadomešča ga g. Andr. Trebše iz Otaleža. V Cerkno pride tudi kandidat g. Ferdinand Kokot iz Kobarida. Na Reko-Police pride g. J. Jelincič ml. V Otalež pride začasno g. J. Sattler, podučitelj v Tolminu, v Tolmin pa pride kandidat g. Fr. Gruntar iz Kobarida. Na Ljubinj pride kandidat g. Ferdinand Kavs iz Bolca. Na Žago kandidat g. Franc Muznik iz Bolca in v Bolec gđc. Mar. Kutiansky.

Tudi to ne gre. Neki madjarski ljudski učitelj je v svoji stiski, kako preživeti sebe in svoje pri majhni plači, pismeno prosil znanega umetnika v gladovanji, Succija, da mu javi recept svojega eliksira, da bi potem tudi on mogel pri svojem skromnem stanju dostojno gladovati. To je zvedel neki drugi ljudski učitelj, ki ga hoče poučiti, da je na krivem potu ter da tako gentlemenansko gladovanje ni za ljudskega učitelja. Pisal mu je to-le pismo: „Dragi prijatelj! Vi ste Succija prosili za eliksir; na to se je ta umetnik v gladovanji gotovo sladko nasinejal, kajti tak eliksir ne more Vam ubogemu ljudskemu učitelju nič pomagati. Vzemimo, da ste v istih razmerah kakor jaz. Jaz imam štiri otroke a Vi jednega več ali manj; jaz dobivam 300 gld. plače, pa tudi Vaša plača menda ne bode viša, ker sicer bi ne zahtevali eliksira. Sedaj Vam hočem dokazati, zakaj Vam eliksir ne more pomagati. Ako ste čitali o metodi, kako Succij gladuje, prepričali ste se lahko, da se je prej, nego je začel gladovati, baš obilo nasitil in izpil dve steklenici šampanjca. To ga je stalo po mojem računu najmanj 12 gld. Za svojega 30dnevnega posta je popušil Succij vsak dan 30 smodk, kar zopet, ako smodko računimo le po 2 kr., iznaša 60 kr. na dan; v 30 dneh torej 18 gld. Po postu si je Succij zopet gospodsko omastil brado in ga je tako to 30dnevno gladovanje stalo skupno 42 gld. Ako bi pa Vi, spoštovani tovariš, s svojo obitelji, kojo računimo na 5 glav, začeli le jeden mesec gladovati po Succijevi metodi, bi Vas to stalo 5krat 42 t. j. 210 gld.; ker dobivate le 25 gld. plače, zato ne morete — to je menda jasno — za samo gladovanje (ne gledé na druge hišne potrebe) izdati 210 gld. Uvideli boste torej, spoštovani gosp. tovariš, da je tudi tako umetno gladovanje predrago in da si ga ljudski učitelj privoščiti ne more. Gladujmo torej, dragi sodrug, tudi dalje kakor do zdaj, to je ceneje“.

Prebivalstvo v Rusiji. Po zemljepisnih učnih knjigah so števila o prebivalstvu Ruskega carstva jako različna. Ruski statistični komite je nedavno razglasil posledke narodnega štetja v letu 1890. Prebivalcev je v Evropski Rusiji v okroglem številu 102,000,000; med temi jih je v veliki kneževini Finlandski 2,200,000, Petrograd ma 956,226, Moskva 753,469, Varšava 443,426, Odesa 304,000, Riga 175,322, Harkov 171,416, Kijev 165,561, Kazdin 139,915, Lodec 125,227, Saratov 122,829, Kišenjev 120,071 in Vilna 102,845 ljudi. S svojimi posestvi v Aziji ima Rusija, koje prostor zavzema $\frac{1}{6}$ suhe zemlje, do 120 milijonov stanovalcev.

Zc.

Učiteljskega društva kranjskega okraja občni zbor bode z običajnim dnevnim redom dne 2. listopada ob 2. uri popoldne v Kranji.

Simon Gregorčič, naš ljubljani pesnik, je praznoval dne 14. l. m. 50letnico svojega rojstva. Bog daj še mnogo let!

Relativna razdelitev avstrijskih gimnazij in realk. V Avstriji je gimnazij 12.29% nepopolnih in 87.71% popolnih; realk 20.25% nižjih in 79.75% višjih; srednješolskih zavodov sploh 14.73% nepopolnih in 85.27% popolnih. Državnih gimnazij je 75.98%, deželnih 5.03%, mestnih 7.26%, družih 11.73%; državnih realk 68.36%, deželnih 20.25%, mestnih 5.06%, družih 6.33%; državnih srednješolskih zavodov sploh je 73.64%, deželnih 9.69%, mestnih 6.59%, družih 10.08%. Po jeziku je gimnazij 54.75% nemških, 22.9% čeških, 13.41% poljskih, 8.94% raznovrstnih družih; realk je 72.15% nemških, 17.72% čeških, 10.13% raznovrstnih družih; srednješolskih zavodov sploh je 60.08% nemških, 21.32% čeških, 10.85% poljskih in 7.75% raznovrstnih družih. *E. L.*

Koliko je bilo lani v Avstriji realk, kdo jih vzdržuje in kakošne so po učnem jeziku? V Avstriji smo imeli lani 79 realk; 16 nižjih in 63 višjih; 54 državnih, 16 deželnih, po 4 mestne in zasebne, 1 zakladno; 57 nemških, 14 čeških, 4 poljske, 3 laške in 1 srbsko-hrvaško. 21 na Češkem, 16 v Nižji Avstriji, 15 na Moravskem, po 4 v Tirolski s Predarlško, Primorski, Galiciji in Sleziji, 3 na Štajerskem, po 2 v Zgornji Avstriji in Dalmaciji, po 1 v Solnograški, Koroški, *Kranjski* in Bukovini. Z lauskim šolskim letom se je preosnovala jedna realna gimnazija v višjo realko, štiri realke so se pa sukcesivno razširile. *E. L.*

Zahvalo „Narodni Šoli“ za mnogo šolskega blaga izrekajo šolska vodstva v *Kamni Gorici*, v *Goričah* in v *Kolovevatu*.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 686

o. š. s. V črnomaljskem šolskem okraju razpisane so naslednje učiteljske službe v stalno oziroma začasno nameščenje in sicer: 1. Služba učitelja na jednorazrednici v Radovici z letno plačo 500 gld., doklado 30 gld. in prostim stanovanjem. 2. Služba učitelja-voditelja na jednorazrednici v Božakovem z letno plačo 450 gld., doklado 30 gld. in prostim stanovanjem. Šola ima velik, lep vrt za trto- in sadjerejo. 3. Služba učitelja-voditelja v Gribljah z letno plačo 450 gld., doklado 30 gld. in prostim stanovanjem. 4. Drugo učiteljsko mesto na dvorazrednici v Vinici z letno plačo 450 gld. in prostim stanovanjem. Za to službo tudi lahko učiteljice prosijo.

Prošnje naj se vlagajo predpisanim potom do 15. listopada 1894 pri c. kr. okr. šolskem svetu v Črnomlji.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlji, dne 8. vinotoka 1894.

Št. 732

o. š. sv. Drugo učno mesto na dvorazrednici v Velikem Gabru s prijemki 4. plačilnega razreda in prostim stanovanjem je z drugim polletjem tekočega šolskega leta stalno namestiti.

Pravilno opremljene prošnje je predpisanim potom do zadnjega listopada t. l. semkaj vlagati.

C. kr. okrajni šolski svet v Litiji, dne 8. vinotoka 1894.

Listnica upravnštva. Gg. naročnike opozarjamo, da smo nastopili že zadnje četrtletje. Vsakdo vé, kaj to pomenja!

Spominjajte se „učiteljskega konvikta“ pri raznih prilikah in zborovanjih!

«Učiteljski Tovariš» izhaja na 1 1/4 poli male osmerke 1. in 16. dan vsakega meseca; ako je pa na ta dan nedelja ali praznik, izide dan poprej ali pa dan pozneje. — List stoji za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. Udje «Slovenskega učiteljskega društva» plačajo na leto 2 gld. naročnine in 1 gld. udnine.

Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati uredništvu v Ljubljani, Šubičeve ulice št. 1; naročnino pa prejema gospod A. Kecelj v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 2.

Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko.

Izdavatelj in lastnik: Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani.

Tisk R. Miličeve tiskarne v Ljubljani.